

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1889/2006**2006 m. gruodžio 20 d.****įsteigiantis demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonę**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 179 straipsnio 1 dalį ir 181a straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Siūloma nauja pagalbos planavimo ir teikimo sistema, kad Bendrijos išorės pagalba būtų veiksmingesnė ir skaidresnė. 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1085/2006 ⁽²⁾ įsteigiama Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (IPA), pagal kurią Bendrija teiks paramą šalims kandidatėms ir galimoms kandidatėms. 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1638/2006 ⁽³⁾ įsteigiama Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė (ENPI), pagal kurią tiesiogiai remiama Europos kaimynystės politika. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1889/2006 ⁽⁴⁾ įsteigiama Vystymąsi remiančio bendradarbiavimo ir ekonominio bendradarbiavimo finansavimo priemonė (DCI), Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1889/2006 ⁽⁴⁾ įsteigiama bendradarbiavimo su išsivysčiusiomis ir kitomis didelių pajamų šalimis ir teritorijomis finansavimo priemonė (ICI). 2006 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1717/2006 ⁽⁵⁾ įsteigiama Stabilumo finansavimo priemonė (IfS), pagal kurią teikiama pagalba, kilus krizėms ar krizių grėsmėms, ar kilus ypatingoms tarptautinėms ar tarpregioninėms grėsmėms. Šiuo reglamentu įsteigiama demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonė (Europos iniciatyva remti demokratiją ir žmogaus teises), leidžianti teikti paramą nesant trečiųjų šalių vyriausybių ir kitų viešosios valdžios institucijų sutikimo.

- (2) Europos Sąjungos Sutarties (ES sutarties) 6 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Sąjunga yra grindžiama laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisinės valstybės principais, t. y. bendrais visų valstybių narių principais.

- (3) Demokratijos ir teisinės valstybės bei pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinių laisvių rėmimas, plėtra ir stiprinimas yra svarbiausias Bendrijos vystymosi politikos ir ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis tikslas ⁽⁶⁾. Įsipareigojimas gerbti, remti ir saugoti demokratijos principus bei žmogaus teises yra esminė Bendrijos sutartinių santykių su trečiosiomis šalimis dalis ⁽⁷⁾.

- (4) Ši finansavimo priemonė padeda pasiekti tikslų, nurodytų vystymosi politikos pareiškimе „Europos konsensusas dėl vystymosi“ (EKV), kurį Taryba ir valstybių narių vyriausybės atstovai bendrai priėmė Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos 2005 m. gruodžio 20 d. susitikime ⁽⁸⁾. EKV pažymima, kad „žmogaus teisių apsaugos, gero valdymo ir demokratizacijos pažanga yra esminis veiksnys mažinant skurdą ir siekiant darnaus vystymosi“, tuo pačiu ji padeda pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT).

- (5) ESV pakartotinai patvirtina, kad lyčių lygybės ir moterų teisių rėmimas yra pagrindinių žmogaus teisių ir socialinio teisingumo objektas, kuris taip pat padeda pasiekti visų TVT, įgyvendinti Kairo veiksmų programą ir Konvenciją dėl visų moterų diskriminacijos formų panaikinimo, taigi lyčių lygybės klausimas yra svarbi šio reglamento dalis.

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento nuomonė (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2006 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 82.

⁽³⁾ OL L 310, 2006 11 9, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 386, 2006 12 29, p. 1

⁽⁵⁾ OL L 327, 2006 11 24, p. 1.

⁽⁶⁾ 2001 m. gegužės 8 d. Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos vaidmens propaguojant žmogaus teises ir demokratiją trečiosiose šalyse.

⁽⁷⁾ 1995 m. gegužės 23 d. Komisijos komunikatas dėl pagarbos demokratijos principams ir žmogaus teisėms įtraukimo į Bendrijos ir trečiųjų šalių susitarimus.

⁽⁸⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

- (6) Ši finansavimo priemonė padeda siekti Sąjungos Bendrosios užsienio ir saugumo politikos tikslo, numatyto Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnio 1 dalyje ir suformuluoto pagal ES gaires bei susijusio su demokratijos, teisinės valstybės, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms plėtra ir stiprinimu.
- (7) Bendrijos parama demokratijos, teisinės valstybės, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms plėtrai ir stiprinimui pagrįsta bendraisiais Tarptautinės žmogaus teisių chartijos ir visų kitų Jungtinių Tautų (JT) priimtų dokumentų dėl žmogaus teisių, taip pat svarbių regioninio lygio dokumentų dėl žmogaus teisių principais;
- (8) Demokratija ir žmogaus teisės – labai susiję dalykai. Tokios pagrindinės laisvės kaip žodžio laisvė ir laisvė jungtis į asociacijas su kitais – tai būtina politinio pliuralizmo ir demokratijos proceso sąlyga, kadangi demokratinė kontrolė ir valdžių atskyrimas yra būtini užtikrinti nepriklausomą teismų veiklą ir teisinę valstybę, kurios taip pat būtinos veiksmingai žmogaus teisių apsaugai.
- (9) Žmogaus teisių klausimai yra vertinami kaip visuotiniai pripažintos tarptautinės normos, tačiau demokratija taip pat turėtų būti procesas, apimantis visus visuomenės sluoksnius ir įvairias institucijas, ypač nacionalinius demokratinius parlamentus, kad būtų užtikrintas dalyvavimas, atstovavimas, reagavimas ir atskaitomybė. Žmogaus teisių kultūros kūrimas ir palaikymas bei siekis, kad demokratija tarnautų piliečiams, nors tai ypač aktualu ir sudėtinga besiformuojančios demokratijos valstybėse, iš tiesų yra nuolatinis iššūkis, metamas visų pirma konkrečios šalies žmonėms, tačiau nemenkinant tarptautinės bendruomenės įsipareigojimų.
- (10) Norint veiksmingai, skaidriai, laiku ir lanksčiai išspręsti pirmiau minėtus klausimus, kol nustos galioti 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 975/1999, nustatantis reikalavimus dėl vystymąsi remiančio bendradarbiavimo veiksmų programų, kurios padeda siekti bendrojo tikslo — plėtoti ir įtvirtinti demokratiją ir teisinę valstybę bei gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves, įgyvendinimo ⁽¹⁾ ir 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 976/1999, nustatantis reikalavimus dėl Bendrijos veiksmų programų, kurios, išskyrus vystymąsi remiančio bendradarbiavimo veiksmų programas, pagal Bendrijos bendradarbiavimo politiką padeda siekti bendrojo tikslo — plėtoti ir įtvirtinti demokratiją ir teisinę valstybę bei gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves trečiojoje šalyse, įgyvendinimo ⁽²⁾, kurie sudarė teisinį Europos iniciatyvos remti demokratiją ir žmogaus teises pagrindą, o nustos galioti iki 2006 m. gruodžio 31 d., reikalingos konkrečios finansinės lėšos ir konkreti finansavimo priemonė, kuri galėtų veikti atskirai, tačiau tuo pačiu papildytų ir sustiprintų susijusias Bendrijos priemones, skirtas išorės pagalbai, Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių ⁽³⁾ ir humanitarinę pagalbą.
- (11) Pagal šį reglamentą Bendrijos pagalba yra skirta papildyti įvairias kitas ES įgyvendinimo priemones politikos demokratijos ir žmogaus teisių srityje: nuo politinio dialogo ir diplomatinio demaršų iki įvairių finansinio ir techninio bendradarbiavimo priemonių, įskaitant geografines ir temines programas. Be to, ji papildys labiau su krizėmis susijusias intervencijas, vykdomas pagal Stabilumo priemonę.
- (12) Be priemonių, įgyvendinamų pagal Pasirengimo narystei priemonę, Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, Vystymąsi remiančio bendradarbiavimo ir ekonominio bendradarbiavimo priemonę, Kotonu susitarimą su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalimis, Bendradarbiavimo su išsivysčiusiomis šalimis ir kitomis aukštų pajamų šalimis ir teritorijomis priemonę ir Stabilumo priemonę, kurias patvirtino šalys partnerės, taip pat jas papildydama, pagal šį reglamentą Bendrija ypač teikia pagalbą, padedančią spręsti žmogaus teisių ir demokratizacijos klausimus pasaulio, regioniniu, nacionaliniu ir vietiniu mastu kartu su pilietine visuomene ir apimančią visas įvairių nuo valstybės nepriklausomų asmenų ar grupių, veikiančių žmogaus teisių ir demokratijos rėmimo srityje, socialinės veiklos rūšis.

⁽¹⁾ OL L 120, 1999 5 8, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2110/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 1).

⁽²⁾ OL L 120, 1999 5 8, p. 8. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 23).

⁽³⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3; OL L 385, 2004 12 29, p. 88.

- (13) Be to, kadangi demokratijos ir žmogaus teisių tikslai vis labiau turi būti įtraukiami į visas išorės pagalbos finansavimo priemonės, pagal šį reglamentą Bendrijos pagalba dėl savo tarptautinio pobūdžio ir savarankiškumo trečiųjų valstybių vyriausybių ir kitų valdžios institucijų atžvilgiu atliks dar ir konkrečią papildomąją funkciją. Todėl bus sukurtos galimybės bendradarbiauti su pilietine visuomene jautriais žmogaus teisių ir demokratijos klausimais, įskaitant migrantų naudojimąsi žmogaus teisėmis, prieglobsčio siekiančių asmenų ir šalies viduje perkeltų asmenų teises, sudarant sąlygas lanksčiau reaguoti į besikeičiančias aplinkybes arba remti naujoves. Be to, ši priemonė suteikia Bendrijai galimybę numatyti ir remti konkrečius tarptautinius tikslus ir priemones, kurie nėra susiję geografiškai ar su krizėmis ir kuriems reikėtų taikyti daugiašališkumo principą arba imtis veiksmų Bendrijoje bei įvairiose trečiosiose šalyse. Ji labai svarbi tokiems veiksams kaip parama nepriklausomoms ES vykdomoms rinkimų stebėjimo misijoms, kuriems reikalinga darni politika, vienoda valdymo sistema ir bendri veiklos standartai.
- (14) Demokratijos vystymas ir stiprinimas pagal šį reglamentą turėtų apimti ir demokratiškai išrinktus parlamentus bei jų gebėjimą remti ir plėtoti demokratinį reformų procesą. Taigi nacionaliniai parlamentai turėtų būti įtraukti kaip valdžios institucijos, turinčios teisę gauti paramą pagal šį reglamentą, kai tai būtina siekiant šio reglamento tikslų, nebent siūloma priemonė galėtų būti finansuojama panaudojus susijusią Bendrijos išorės pagalbos priemonę.
- (15) 2001 m. sausio 21 d. „Gairėse veiklos koordinavimui stiprinti tarp Bendrijos, atstovaujamos Komisijos, ir valstybių narių išorės pagalbos srityje“ pažymima, kad reikia geriau koordinuoti ES išorės pagalbą, remti žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių demokratizaciją ir pagarbą visame pasaulyje. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad susijusios jų pagalbos priemonės papildytų viena kitą ir būtų nuoseklios, vengiant sutapimo ir dubliavimo. Komisija ir valstybės narės turėtų siekti glaudesnio koordinavimo su kitais donorais. Bendrijos politika vystomojo bendradarbiavimo srityje turėtų papildyti valstybių narių vykdomą politiką.
- (16) Atsižvelgiant į teikiamos Bendrijos pagalbos remti demokratiją ir žmogaus teises svarbą ir taikymo sritį, Komisija turi reguliariai ir dažnai keistis informacija su Europos Parlamentu.
- (17) Programavimo proceso pradžioje, prireikus, Komisija turi tartis su pilietinės visuomenės atstovais, taip pat kitais pagalbos teikėjais ir dalyviais, kad jiems būtų lengviau prisidėti prie šio proceso, ir užtikrinti, kad pagalbos veiksmai kuo labiau papildytų viena kitą.
- (18) Bendrija turi sugebėti greitai reaguoti į nenumatytus poreikius ir veikti ypatingomis aplinkybėmis, kad būtų stiprinamas jos išipareigojimo remti demokratiją ir žmogaus teises šalyse, kuriose susiklostė tokia situacija, patikimumas ir veiksmingumas. Tuo tikslu Komisija turi turėti galimybę nuspręsti dėl ypatingųjų priemonių, kurios nenumatytos strategijų dokumentuose. Ši pagalbos valdymo priemonė atitinka priemones, numatytas kitose išorės pagalbos finansavimo priemonėse.
- (19) Bendrija taip pat turėtų turėti galimybę lanksčiai ir laiku reaguoti į ypatingus žmogaus teisių gynėjų poreikius, naudodama *ad hoc* priemones, nesusijusias su raginimais teikti pasiūlymus. Be to, pagal Finansinio reglamento sąlygas, subjektai, kurie pagal taikomą nacionalinę teisę nėra juridiniai asmenys, taip pat gali turėti teisę gauti paramą;
- (20) Šiuo reglamentu 2007–2013 m. laikotarpiui nustatomas finansinis paketas, kuris biudžeto valdymo institucijai yra pirminė orientacinė suma pagal 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo 37 punktą ⁽¹⁾.
- (21) Iki 2006 m. pabaigos nustojus galioti 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimui Nr. 791/2004/EB dėl Bendrijos veiklos programos, skatinant įstaigų veiklą Europos matu ir palaikant specifines veiklos kryptis mokymo ir lavinimo srityje ⁽²⁾, kuris buvo teisinis finansavimo pagrindas, reikia užtikrinti finansinę paramą Europos tarpuniversitetiniam žmogaus teisių ir demokratizacijos centrui (EIUC), organizuojančiam Europos žmogaus teisių ir demokratizacijos magistrantūros studijas, taip pat ES ir JT stipendijų programai.
- (22) Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misija gerokai ir sėkmingai prisideda prie demokratinio proceso trečiosiose šalyse ⁽³⁾. Tačiau demokratijos skatinimas yra kur kas daugiau nei tik rinkimų procesas. Taigi išlaidos ES rinkimų stebėjimo misijoms neturėtų sudaryti neproporcingai didelės viso pagal šį reglamentą galimo finansavimo dalies.

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 138, 2004 4 30, p. 31.

⁽³⁾ 2000 m. balandžio 11 d. Komisijos komunikatas dėl ES pagalbos ir stebėjimo rinkimų metu.

(23) Reglamento įgyvendinimui reikalingos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, kuriame apibrėžta Komisijai suteiktų įgaliojimų įgyvendinimo tvarka ⁽¹⁾.

(24) Remiantis proporcingumo principu, siekiant įgyvendinti pagrindinį šio reglamento tikslą, būtina ir tinkama nustatyti taisykles dėl Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės. Šiuo reglamentu, remiantis Sutarties 5 straipsnio 3 dalimi, neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

Tikslai

1. Šiuo reglamentu įsteigiama Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė, pagal kurią Bendrija teiks pagalbą, įgyvendindama savo politiką dėl vystymąsi remiančio bendradarbiavimo ir ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, derančio su visa ES užsienio politika, kuris prisideda prie demokratijos, teisinės valstybės, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms plėtros ir stiprinimo.

2. Tokia pagalba pirmiausia yra skirta:

- a) didinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, įtvirtintoms Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir kitose tarptautinėse ir regioninėse žmogaus teisių apsaugos priemonėse, ir jų laikymąsi, skatinti ir stiprinti demokratiją bei demokratines reformas trečiosiose šalyse, ypač remiant pilietinės visuomenės organizacijas, teikti paramą ir solidarizuotis su žmogaus teisių gynėjais ir represijų ir prievartos aukomis, taip pat stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai besireiškiančią skatinant žmogaus teises ir demokratiją;
- b) skatinti ir stiprinti tarptautines ir regionines žmogaus teisių gynimo, skatinimo ir stebėsenos, demokratijos ir teisinės valstybės skatinimo sistemas, taip pat suaktyvinti pilietinės visuomenės vaidmenį šiose sistemose;

- c) stiprinti pasitikėjimą rinkimų procesu ir jo patikimumą, ypač tam naudojant rinkimų stebėjimo misijas ir remiant šiuose procesuose dalyvaujančias vietos pilietinės visuomenės organizacijas;

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Atsižvelgiant į 1 ir 3 straipsnius, Bendrijos pagalba siejama su šiomis sritimis:

- a) parama dalyvavimo ir atstovavimo demokratijai bei jų stiprinimas, įskaitant parlamentinę demokratiją, ir parama demokratijos procesams, daugiausia pasitelkus pilietinės visuomenės organizacijas, *inter alia*:
 - i) skatinant susivienijimų steigimo ir susirinkimų laisvę, netrukdomą asmenų judėjimą, nuomonių ir raiškos laisvę, įskaitant meninę ir kultūrinę raišką, nepriklausomą žiniasklaidą, netrukdomą prieigą prie informacijos ir priemonės, skirtas nugalėti administracines kliūtis, trukdančioms naudotis minėtomis laisvėmis, įskaitant kovą su cenzūra;
 - ii) stiprinant teisinę valstybę, skatinant teismų nepriklausomybę, skatinant ir vertinant teisinės ir institucijų reformas, taip pat remiant teisę kreiptis į teismą;
 - iii) remiant ir didinant Tarptautinio baudžiamojo teismo, *ad hoc* tarptautinių baudžiamųjų tribunolų ir pereinamojo laikotarpio teisingumo sistemos procesų svarbą, taip pat tiesos ir sutaikinimo priemones;
 - iv) remiant reformas, skirtas sukurti veiksmingą ir skaidrią demokratinę atskaitomybę ir priežiūrą, įskaitant saugumo ir teisingumo sektorių priežiūrą, ir skatinant kovos su korupcija priemones;
 - v) skatinant politinį pliuralizmą ir demokratinį politinį atstovavimą, taip pat skatinant politinį piliečių, ypač labiausiai remtinų grupių, dalyvavimą demokratinėse reformų procese vietos, regiono ir nacionaliniu lygmenimis;
 - vi) skatinant vyrų ir moterų dalyvavimą lygiomis teisėmis visuomeniniame, ekonominiame ir politiniame gyvenime, taip pat remiant lygias moterų galimybes, jų dalyvavimą ir politinį atstovavimą;
 - vii) remiant priemones, skirtas taikaus grupių interesų suderinimo palengvinimui, įskaitant paramą pasitikėjimo stiprinimo priemonėms, susijusioms su žmogaus teisėmis ir demokratizacija;

⁽¹⁾ OL C 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512? EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

- b) žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių rėmimas ir gynimas, kaip nurodyta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir kituose tarptautiniuose dokumentuose dėl pilietinių, politinių, ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių. Tai pagalba, daugiausia teikiama per pilietinės visuomenės organizacijas, skirta *inter alia*:
- i) mirties bausmės panaikinimui, kankinimų ir netinkamo elgesio, taip pat kito žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudymo prevencijai ir kankinimų aukų reabilitacijai;
 - ii) žmogaus teisių gynėjų paramai, gynimui ir pagalbai pagal JT deklaracijos dėl asmenų, grupių ir visuomenės institucijų teisės ir pareigos remti ir ginti visuotinai pripažintas žmogaus teises ir pagrindines laisves 1 straipsnį;
 - iii) kovai su rasizmu ir ksenofobija, taip pat įvairių rūšių diskriminacija, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasės, spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių ypatybių, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinės ar kitos nuomonės, priklausymo tautinei mažumai, nuosavybės, kilmės, negalios, amžiaus ar lytinės orientacijos;
 - iv) vietos tautų teisėms ir asmenų, priklausančių mažumoms ir etninėms grupėms, teisėms;
 - v) moterų teisėms, kaip skelbiama Konvencijoje dėl visų rūšių diskriminacijos moterims panaikinimo ir šios konvencijos neprivalomuose protokoluose, įskaitant kovos su moterų lyties organų žalojimu, prievartinėmis vedybomis, nusikaltimais dėl garbės, prekyba moterimis ir kitų rūšių smurtu prieš moteris priemonės;
 - vi) vaikų teisėms, kaip skelbiama Vaiko teisių konvencijoje ir jos neprivalomuose protokoluose, įskaitant kovą su vaikų darbu, prekyba vaikais ir vaikų prostitucija, taip pat vaikų ėmimu į kariuomenę ir vaikų kareivių naudojimu;
 - vii) neįgaliųjų teisėms;
 - viii) pagrindiniams darbo standartams ir įmonių socialinei atsakomybei skatinti;
 - ix) švietimui, mokymui ir stebėsenai žmogaus teisių ir demokratijos srityje, taip pat 1 dalies a punkto vii papunktyje nurodytose srityse;
 - x) paramai vietos, regionų, šalies arba tarptautinėms pilietinės visuomenės organizacijoms, susijusioms su žmogaus teisių rėmimu ir gynimu ir su priemonėmis, nurodytomis 1 dalies a punkto vii papunktyje;
- c) tarptautinės žmogaus teisių apsaugos, teisingumo, teisinės valstybės ir demokratijos rėmimo sistemos stiprinimas, ypač
- i) teikiant paramą konkrečioms tarptautinėms ir regioninėms priemonėms žmogaus teisių, teisingumo, teisinės valstybės ir demokratijos srityse;
 - ii) skatinant pilietinės visuomenės bendradarbiavimą su tarptautinėmis ir regioninėmis tarpvyriausybėmis organizacijomis, taip pat remiant pilietinės visuomenės organizacijų veiklą, kuria siekiama skatinti ir stebėti tarptautinių ir regioninių priemonių, susijusių su žmogaus teisėmis, teisingumu, teisine valstybe ir demokratija, įgyvendinimą;
 - iii) skatinant laikytis tarptautinės humanitarinės teisės;
- d) pasitikėjimo demokratiniais rinkimų procesais ir šių procesų patikimumo ir skaidrumo didinimas, ypač
- i) rengiant ES rinkimų stebėjimo misijas;
 - ii) naudojant kitas rinkimų procesų stebėsenos priemones;
 - iii) prisidedant prie pilietinės visuomenės organizacijų rinkimų stebėjimo gebėjimų plėtojimo regioniniu ir vietos lygiu ir remiant jų iniciatyvas, skatinančias dalyvavimą rinkimų procese ir tolesniuose procesuose;
 - iv) remiant priemones, skirtas Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijų rekomendacijų įgyvendinimui, ypač pasinaudojant pilietinės visuomenės organizacijomis.
2. Lyčių lygybės, vaikų teisių ir vietos gyventojų teisių, bei neįgalių asmenų, rėmimas ir apsauga, o taip pat tokie principai kaip pažeidžiamų grupių skatinimas patiem priimti sprendimus, jų dalyvavimas, nediskriminacinis elgesys bei atskaitomybė įtraukiami, jeigu reikia, į visas šiame reglamente nurodytas pagalbos priemones.
3. Pagalbos priemonės, minimos šiame reglamente turėtų būti įgyvendinamos trečiųjų šalių teritorijose arba būti tiesiogiai susijusios su trečiojoje šalyje kylančiomis situacijomis, arba tiesiogiai susijusios su tarptautiniais arba regioniniais veiksmais.

3 straipsnis

Bendrijos pagalbos papildomumas ir darna

1. Pagal šį reglamentą Bendrijos pagalba atitinka Bendrijos vystomojo bendradarbiavimo politikos pagrindus bei Europos Sąjungos užsienio politiką bendrai ir papildoma pagalbą, teikiamą pagal susijusias Bendrijos išorės pagalbos priemones ir Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno baseino šalių grupės bei Europos bendrijos ir jos valstybių narių. Pagal šį reglamentą papildoma Bendrijos pagalba teikiama siekiant paskatinti veiksmus, vykdomus pagal susijusias išorės pagalbos priemones.

2. Komisija užtikrina, kad pagal šį reglamentą patvirtintos priemonės yra suderinamos su bendra strategine Bendrijos politika ir ypač pirmiau minėtų priemonių tikslais, taip pat kitomis susijusiomis Bendrijos priemonėmis.

3. Kad Bendrijos ir valstybių narių veikla būtų veiksmingesnė ir nuoseklesnė, Komisija užtikrina glaudų jos ir valstybių narių veiklos koordinavimą, priimant sprendimus ir imantis veiklos vietoje. Koordinavimas vyksta rengiant reguliarias konsultacijas ir dažnai keičiantis reikalinga informacija, įskaitant pasikeitimą informacija su kitais pagalbos teikėjais įvairiais pagalbos ciklo etapais, ypač įgyvendinant veiklą vietoje.

4. Komisija informuoja ir nuolat keičiasi nuomonėmis su Europos Parlamentu.

5. Komisija siekia nuolatinio pasikeitimo informacija su pilietine visuomene visuose lygmenyse, įskaitant trečiųjų šalių visuomenę.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

ĮGYVENDINIMAS

4 straipsnis

Bendra įgyvendinimo sistema

Pagal šį reglamentą Bendrijos pagalba įgyvendinama naudojant šias priemones:

- a) strategijų dokumentus ir, prireikus, jų peržiūras;
- b) metines veiksmų programas;
- c) ypatingąsias priemones;
- d) *ad hoc* priemones.

5 straipsnis

Strategijų dokumentai ir jų peržiūra

1. Strategijų dokumentuose nustatoma Komisijos strategija dėl Bendrijos pagalbos teikimo pagal šį reglamentą, Bendrijos prioritetai, tarptautinė padėtis ir pagrindinių partnerių veikla. Jie privalo derėti su šio Reglamento bendru tikslu, kitais tikslais, apimtimi ir principais.

2. Strategijų dokumentuose nustatomos Bendrijos remtinios prioritetinės veiklos sritys, konkretūs tikslai, tikėtini rezultatai ir pažangos rodikliai. Šiuose dokumentuose taip pat nurodomas orientacinis lėšų paskirstymas bendrai ir pagal kiekvieną prioritetinę sritį, jei būtina, nurodant dydžius.

3. Strategijų dokumentai ir visos jų peržiūros ar papildymai priimami 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Jų galiojimo terminas yra ne ilgesnis nei šio reglamento galiojimo terminas. Strategijų dokumentai peržiūrimi termino viduryje arba, jei būtina, *ad hoc*.

4. Programų sudarymo proceso pradžioje Komisija ir valstybės narės keičiasi informacija bei konsultuojasi viena su kita, taip pat su kitais pagalbos teikėjais ir dalyviais, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus, kad jų bendradarbiavimo veikla papildytų viena kitą.

6 straipsnis

Metinės veiksmų programos

1. Nepaisydama 7 straipsnio, Komisija patvirtina metines veiksmų programas, kurių pagrindas – 5 straipsnyje nurodyti strategijų dokumentai ir jų peržiūros.

2. Metinėse veiksmų programose nustatomi siejami tikslai, intervencijos sritys, tikėtini rezultatai, valdymo tvarka ir bendra numatyto finansavimo suma. Jose turėtų būti atsižvelgiama į patirtį gautą pastaruoju metu vykdamas Bendrijos pagalbą. Šiose programose pateikiamas veiklos, kuri bus remiama, aprašymas, kiekvienai veiklai skirtų lėšų suma ir preliminarus įgyvendinimo tvarkaraštis. Tikslai yra išmatuojami, jų įgyvendinimui nustatomi ribiniai terminai.

3. Metinės veiksmų programos ir visos jų peržiūros ar papildymai priimami 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai metinių veiksmų programų pakeitimai neviršija 20 proc. bendros joms skirtos sumos, tokius pakeitimus priima Komisija. Ji apie tai praneša 17 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui.

4. Kai metinė veiksmų programa dar nepatvirtinta, Komisija gali išimties tvarka, remdamasi 5 straipsnyje nurodytais strategijų dokumentais, patvirtinti metinėje veiksmų programoje nenumatytas priemones pagal tas pačias taisykles ir ta pačia tvarka, kurios apibrėžtos metinėse veiksmų programose.

7 straipsnis

Ypatingosios priemonės

1. Nepaisant 5 straipsnio, jei atsiranda nenumatyti arba visiškai pateisinami poreikiai ar ypatingos aplinkybės, Komisija gali patvirtinti ypatingąsias priemones, nenumatytas strategijų dokumentuose.

2. Ypatingosiose priemonėse apibrėžiami siekiami tikslai, veiklos sritys, tikėtini rezultatai, administravimo procedūros ir bendra finansavimo suma. Šiose programose pateikiamas veiklos, kuri bus remiama, aprašymas, kiekvienai veiklai skirtų lėšų suma ir preliminarus jų įgyvendinimo tvarkaraštis. Jose turi būti pateikiamas veiklos indikatorių apibrėžimas, kuriuos reikia stebėti įgyvendinant specialiąsias priemones.

3. Jei tokių priemonių sąnaudos yra lygios arba viršija 3 000 000 EUR, Komisija jas patvirtina 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Patvirtinusi ypatingąsias priemones, kurių suma mažesnė nei 3 000 000 EUR, per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo Komisija jas pateikia susipažinti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms.

8 straipsnis

Pagalbos priemonės

1. Pagal šį reglamentą Bendrijos finansavimas gali būti skiriamas padengti sąnaudas, susijusias su pasirengimo, tolesnių veiksmų, stebėsenos, audito ir vertinimo veikla, būtina šio reglamento ir jo tikslų įgyvendinimui, pvz., tyrimai, susitikimai, informacija, sąmoningumo didinimas mokymas ir informacijos sklaida, įskaitant pilietinės visuomenės partneriams taikomus apmokymus ir švietėjiškas priemones, sąnaudas, susijusias su keitimusi informacija kompiuterių tinklais ir visos kitos administracinės ar techninės pagalbos sąnaudos, reikalingos programos valdymui. Be to, prireikus, gali būti skiriamas finansavimas padengti sąnaudas, susijusias su veikla, kurios tikslas – pabrėžti pagalbos priemonių Bendrijos principus ir su veikla, kuria siekiama išaiškinti konkrečios šalies plačiajai visuomenei pagalbos priemonių tikslus ir rezultatus.

2. Bendrijos finansavimas taip pat skiriamas padengti Komisijos delegacijų, teikiančių administracinę pagal šį reglamentą finansuojamos veiklos pagalbą, sąnaudas.

3. Komisija patvirtina pagalbos priemones, kurios nenumatytos 5 straipsnyje nurodytuose strategijų dokumentuose, pagal 7 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas.

9 straipsnis

Ad hoc priemonės

1. Nepaisant 5 straipsnio, Komisija gali paskirti nedideles sumas *ad hoc* pagrindu žmogaus teisių gynėjams, reaguojant į būtinos apsaugos poreikius.

2. Apie įvykdytas *ad hoc* priemones Komisija nuolat praneša Europos Parlamentui ir valstybėms narėms.

10 straipsnis

Tinkamumas gauti pagalbą

1. Nepažeidžiant 14 straipsnio nuostatų, toliau išvardytos nepriklausomai ir atskaitingai veikiančios įstaigos ir veikėjai pagal šį reglamentą atitinka reikalavimus gauti finansavimą, skirtą įgyvendinti 6, 7 ir 9 straipsniuose nurodytas pagalbos priemones:

- a) pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant nevyriausybinės organizacijos ir nepriklausomus politinius fondus, bendruomenių organizacijas ir privataus sektoriaus pelno nesiekiančias agentūras, institucijas ir organizacijas ir jų tinklai vietiniame, nacionaliniame, regioniniame ir tarptautiniame lygmenyse;
- b) viešojo sektoriaus nepelno agentūros, institucijos ir organizacijos bei tinklai vietiniame, nacionaliniame, regioniniame ir tarptautiniame lygmenyse;
- c) nacionalinės, regioninės ir tarptautinės parlamentinės organizacijos, kai tai būtina norint įgyvendinti šia priemone siekiamus tikslus ir kai siūloma priemonė gali būti finansuojama atitinkamos Bendrijos išorės paramos priemonės apimtyje;
- d) tarptautinės ir regioninės tarpvyriausybines organizacijos;
- e) fiziniai asmenys, jei to reikia šio reglamento tikslų įgyvendinimui.

2. Kiti šio straipsnio 1 dalyje nenurodytos įstaigos arba veikėjai gali gauti finansavimą išskirtiniais ir tinkamai pateisinamais atvejais su sąlyga, kad to reikia šio reglamento tikslų įgyvendinimui.

11 straipsnis

Valdymo procedūros

1. Pagal šį reglamentą finansuojamos pagalbos priemonės įgyvendinamos remiantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ ir visomis jo peržiūromis centralizuotai arba valdant kartu su tarptautinėmis organizacijomis, kaip numatyta minėto reglamento 53 straipsnio 1 dalyje.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

2. Bendro finansavimo ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnį Komisija gali priimti sprendimą patikėti vykdyti valstybės institucijos uždavinius, ir ypač biudžeto įgyvendinimo uždavinius, institucijoms, nurodytoms minėto reglamento 54 straipsnio 2 dalies c punkte.

12 straipsnis

Biudžeto įsipareigojimai

1. Biudžeto įsipareigojimai atliekami remiantis Komisijos sprendimais, priimtais pagal 6, 7, 8 ir 9 straipsnius.

2. Bendrijos finansavimas gali būti teikiamas inter alia šiomis teisinėmis formomis:

- a) sutartimis dėl dotacijų, sprendimais dėl dotacijų ar sutartimis dėl paramos;
- b) sutartimis pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnį;
- c) viešųjų pirkimų sutartimis;
- d) darbo sutartimis.

13 straipsnis

Finansavimo rūšys

1. Bendrijos finansavimas gali būti teikiamas šiomis formomis:

- a) projektais ir programomis;
- b) dotacijomis finansuoti tarptautinių ir regioninių tarpvyriausybinių organizacijų projektus, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalies d punkte;
- c) mažomis dotacijomis žmogaus teisių gynėjams, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje, finansuoti neatidėliotinas apsaugos priemonės pagal 9 straipsnio 1 dalį;
- d) dotacijomis, skirtomis padengti JT Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro veiklos sąnaudas;
- e) dotacijomis, skirtomis padengti Europos tarpuniversitetinio žmogaus teisių ir demokratizacijos centro veiklos kaštus, ypač Europos žmogaus teisių ir demokratizacijos magistrantūros studijų programos bei ES ir JT stipendijų programos, visiškai prieinamos trečiųjų šalių piliečiams, kaštus, taip pat žmogaus teises ir demokratizaciją remiančios švietimo, mokymo ir mokslinių tyrimų veiklos kaštus;

f) pagalba tarptautiniams fondams, pvz., tarptautinių ar regioninių organizacijų valdomiems fondams;

g) žmogiškaisiais ir materialiniais ištekliais ES rinkimų stebėjimo misijų įgyvendinimui;

h) viešosiomis sutartimis, kaip apibrėžta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 88 straipsnyje.

2. Pagal šį reglamentą finansuojamos priemonės atitinka reikalavimus gauti bendrą finansavimą iš toliau nurodytų subjektų, ypač iš:

- a) valstybių narių ir jų vietos valdžios institucijų ir ypač jų viešųjų ir pusiau valstybinių agentūrų;
- b) kitų pagalbą teikiančiųjų šalių ir ypač jų viešųjų ir pusiau valstybinių agentūrų;
- c) tarptautinių ir regioninių tarpvyriausybinių organizacijų;
- d) įmonių, firmų, kitų privačių organizacijų ir verslo atstovų, profesinių sąjungų, profesinių sąjungų federacijų bei kitų nevalstybinio sektoriaus dalyvių.

3. Kai teikiamas lygiagretus bendras finansavimas, projektas ar programa turi būti padalijama į keletą aiškiai atskiriamų dalių, kurių kiekvieną partneriai bendrai finansuoja taip, kad visuomet būtų galima nustatyti to finansavimo paskirtį. Kai bendras finansavimas įgyvendinamas kartu, jį teikiantys partneriai turi pasidalyti bendras projekto ar programos sąnaudas, o lėšos sudedamos bendrai taip, kad būtų neįmanoma nustatyti bet kurios konkrečios veiklos, vykdomos kaip projekto ar programos dalis, finansavimo šaltinio.

4. Kai bendras finansavimas įgyvendinamas kartu, Komisija gali gauti ir valdyti lėšas šio straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytų institucijų vardu, kad būtų įgyvendintos bendros priemonės. Tokios lėšos turėtų būti tvarkomos kaip asignuotos įplaukos, kaip nurodyta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 18 straipsnyje.

5. Kai teikiamas bendras finansavimas ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, Komisija gali patikėti valstybės institucijos uždavinius, ir ypač biudžeto įgyvendinimo uždavinius, institucijoms, nurodytoms Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnio 2 dalies c punkte.

6. Bendrijos parama negali būti naudojama valstybių paramos gavėjų mokesčiams, muitams ar įmokoms sumokėti.

14 straipsnis

Dalyvavimo taisyklės ir kilmės taisyklės

1. Konkursuose dėl pirkimų ar dotacijų sutarčių, finansuojamų pagal šį reglamentą, turi teisę dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra Bendrijos valstybės narės, šalies, Europos bendrijos laikomos stojančia šalimi ar oficialia šalimi kandidate, arba Europos ekonominės erdvės valstybės narės piliečiai, ar jose įsikūrę juridiniai asmenys.

Konkursuose dėl pirkimų ar dotacijų sutarčių, finansuojamų pagal šį reglamentą, be fizinių ar juridinių asmenų, kurie atitinka reikalavimus pagal šį reglamentą, taip pat turi teisę dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Vystymosi paramos komiteto (EBPO/VPK) nurodytų besivystančių šalių piliečiai ar jose įsikūrę juridiniai asmenys. Komisija paskelbia ir atnauja EBPO/VPK parengtą besivystančių šalių sąrašą, atsižvelgdama į nuolat atnaujinamus šio sąrašo duomenis ir apie tai praneša Tarybai.

2. Konkursuose dėl pirkimų ar dotacijų sutarčių, finansuojamų pagal šį reglamentą, taip pat turi teisę dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra bet kurios šalies, išskyrus 1 dalyje nurodytas šalis, piliečiai ar jose įsikūrę juridiniai asmenys, jei buvo nustatyta abipusė galimybė gauti jų išorės pagalbą. Abipusė galimybė suteikiama, kai šalis minėtąją galimybę vienodomis sąlygomis suteikia valstybėms narėms ir konkrečiai pagalbą gaunančiai šaliai.

Abipusė galimybė gauti išorės pagalbą nustatoma priimant konkretų sprendimą dėl atitinkamos šalies ar regioninės šalių grupės. Toks sprendimas priimamas 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka ir galioja mažiausiai vienerius metus.

3. Konkursuose dėl pirkimų ar dotacijų sutarčių, finansuojamų pagal šį reglamentą, turi teisę dalyvauti tarptautinės organizacijos.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatos nepažeidžia organizacijų, turinčių teisę dalyvauti bet kokiame konkurse, teisės dėl jų veiklos pobūdžio ar vietos dalyvauti konkursuose, atsižvelgiant į veiklos tikslus.

5. Ekspertai gali būti bet kurios šalies piliečiai. Ši nuostata nepažeidžia Bendrijos viešųjų pirkimų taisyklių kokybinių ir finansinių reikalavimų.

6. Jei pagal šį reglamentą finansuojamos priemonės įgyvendinamos centralizuotai ir netiesiogiai, patikint vykdyti viešąją misiją specialioms Bendrijos institucijoms, tarptautinėms ar nacionalinėms viešojo sektoriaus institucijoms ar privatinės teisės reglamentuojamiems subjektams, kaip apibrėžta Reglamente (EB,

Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnio 2 dalies c punkte, valdymo institucijos konkursuose dėl pirkimų ar dotacijų sutarčių taip pat turi teisę dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra šalių, galinčių sudaryti su Bendrija viešųjų pirkimų sutartis ir gauti jos dotacijas, remiantis šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtais principais, ar bet kurios kitos šalies, kuri pagal valdymo institucijos taisykles ir tvarką atitinka reikalavimus, piliečiai bei šiose šalyse įsikūrę juridiniai asmenys.

7. Kai Bendrijos pagalba skiriama veiklai, įgyvendinamai pasitelkus tarptautinę organizaciją, atitinkamose sutartinėse procedūrose dalyvauti turi teisę visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio straipsnio reikalavimus, taip pat visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys tos organizacijos taisyklių reikalavimus, atsižvelgiant į tai, kad visiems pagalbą teikiantiems subjektams būtų sudarytos vienodos sąlygos. Tokios pat taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms, medžiagoms ir ekspertams.

8. Kai Bendrijos finansavimas skiriamas veiklai, bendrai finansuojamai su trečiąja šalimi pagal savitarpiskumo principą, ar su regionine organizacija, ar su valstybe nare, atitinkamose sutartinėse procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šio straipsnio reikalavimus, taip pat visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys tokios trečiosios šalies, regioninės organizacijos ar valstybės narės taisyklių reikalavimus. Tokios pat taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms, medžiagoms ir ekspertams.

9. Visų prekių ir medžiagų, įsigytų pagal šį reglamentą finansuojamą sutartį, kilmės šalis turi būti Bendrija ar tinkama gauti pagalbą šalis, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Šiame reglamente vartojama kilmės sąvoka atitinka jos apibrėžimą susijusiose Bendrijos teisės aktuose dėl muitinės taikomų kilmės taisyklių.

10. Komisija tinkamai pagrįstais atvejais gali leisti dalyvauti konkursuose fiziniams ir juridiniams asmenims iš šalių, palaikančių nuolatinius ekonominius, prekybinius ar geografinius ryšius su kaimyninėmis šalimis arba iš kitų trečiųjų šalių, taip pat gali leisti įsigyti ir naudoti kitokios kilmės prekes ir medžiagas.

11. Leidžiančios nukrypti nuostatos gali būti pagrįstos, jei konkrečių šalių rinkose nėra galimybės ypatingos skubos atvejais įsigyti gaminių ir paslaugų arba jei dėl tinkamumo taisyklių būtų neįmanoma ar pernelyg sunku įgyvendinti projektą, programą ar veiksmą.

12. Konkursą laimėję dalyviai laikosi pagrindinių darbo standartų, pvz., pagrindinių Tarptautinės darbo organizacijos darbo standartų, konvencijų dėl laisvės jungtis į asociacijas su kitais, kolektyvinių derybų laisvės, priverstinio ir privalomojo darbo panaikinimo, darbo ir profesinių santykių diskriminacijos panaikinimo ir vaikų darbo panaikinimo.

15 straipsnis

Finansinių Bendrijos interesų apsauga

1. Visuose susitarimuose ar sutartyse, sudarytuose įgyvendinant šį reglamentą, yra nuostatos, užtikrinančios finansinių Bendrijos interesų apsaugą, pirmiausia nuo sukčiavimo, korupcijos ir visų kitų pažeidimų, kaip nurodyta 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽¹⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽²⁾ ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾.

2. Susitarimuose ir sutartyse Komisijai ir Audito rūmams yra aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti visų Bendrijos lėšas gavusių rangovų ir subrangovų auditą, remiantis dokumentais ir patikrinimais vietoje. Be to, juose Komisijai yra aiškiai suteikiamas įgaliojimas atlikti patikrinimus ir kontrolę, kaip nurodyta 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96.

16 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija reguliariai stebi ir persvarsto savo programas ir vertina programavimo veiksmingumą, suderinamumą ir nuoseklumą, jei būtina, pasitelkiant nepriklausomus vertintojus iš išorės, kad nustatytų, ar buvo įgyvendinti tikslai, ir galėtų parengti rekomendacijas dėl veiklos gerinimo ateityje. Tinkamai atsižvelgiama į Europos Parlamento ar Tarybos pasiūlymus atlikti nepriklausomą išorės vertinimą.

2. Komisija siunčia susipažinti savo vertinimo ataskaitas 17 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui ir Europos Parlamentui. Valstybės narės gali reikalauti aptarti konkrečius įvertinimus 17 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete. Šie rezultatai panaudojami rengiant programas ir skirstant išteklis.

3. Komisija, vertindama pagal šį reglamentą teikiamą Bendrijos pagalbą, prirėkus, įtraukia visus dalyvius. Skatinamas vertinimas kartu su valstybėmis narėmis, tarptautinėmis organizacijomis arba kitomis institucijomis.

⁽¹⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽²⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽³⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Demokratijos ir žmogaus teisių komitetas (toliau – Komitetas).

2. Kai daroma nurodą į šią dalį, taikomi Tarybos sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas. Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas terminas yra 30 dienų.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

18 straipsnis

Metinė ataskaita

1. Komisija nagrinėja pažangą, padarytą pagal šį reglamentą įgyvendinamas pagalbos priemonės, ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai metinę ataskaitą apie pagalbos įgyvendinimo rezultatus ir, kiek įmanoma, pagrindinius pagalbos rezultatus ir poveikį. Ši ataskaita – tai neatskiriama metinio pranešimo apie Europos bendrijos vystymo politikos ir išorės pagalbos įgyvendinimą bei metinio ES pranešimo apie žmogaus teises dalis.

2. Metinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie praėjusiais metais finansuotas priemones, stebėsenos rezultatus, vertinimo veiklą, susijusių partnerių įtraukimą ir biudžeto įsipareigojimus bei mokėjimus, suskirstytus pagal tarptautines, regionines ir šalių priemones, bei apie pagalbos sritis. Ataskaitoje, naudojant kiek galima konkretesnius ir išmatuojamus jos vaidmens rodiklius, vertinami pagalbos rezultatai siekiant šio reglamento tikslų.

19 straipsnis

Finansinis paketas

Šio reglamento įgyvendinimo 2007–2013 m. finansinis paketas yra 1 104 000 000 mln. EUR. Metinius asignavimus patvirtina biudžeto valdymo institucija, neperžengdama 2007–2013 m. finansinėje programoje nustatytų ribų.

20 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje vertinamas šio reglamento įgyvendinimas per pirmuosius trejus metus, prirėkus, kartu pateikiant teisės akto, kuriame siūlomi reikalingi šio Reglamento pakeitimai, projektą

21 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 20 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. KORKEAOJA